

CYNGOR SIR YNYS MÔN

PWYLLGOR:	Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio
DYDDIAD:	16 Chwefror, 2017
PWNC:	Adroddiad Blynyddol y Grŵp Adolygu Cynnydd Ysgolion
AELOD PORTFFOLIO:	Y Cynghorydd Ken Hughes (Aelod Portffolio - Dysgu Gydol Oes)
PENNAETH GWASANAETH:	Delyth Molyneux (Pennaeth Gwasanaeth - Dysgu)
AWDUR YR ADRODDIAD:	Delyth Molyneux (Pennaeth Gwasanaeth - Dysgu Gydol Oes) a Geraint Wyn Roberts (Swyddog Sgriwtini).
Ffôn:	D / O: 01248752039
E-bost:	D / O: gwrce@ynysmon.gov.uk

1.0 ARGYMHELLIAD

- 1.1 Gofynnir i'r pwyllgor nodi'r adroddiad mewn perthynas â gwaith y Grŵp Adolygu Cynnydd Ysgolion (y panel) yn ystod 2016.

2.0 RHESYMAU DROS YR ARGYMHELLIAD

- 2.1 Ar 10 Gorffennaf rhoddodd aelodau'r panel sylw i'r ffordd orau o adrodd ar eu gwaith a daethant i'r casgliad mai'r ffordd ymlaen oedd trwy gyflwyno adroddiad i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio.
- 2.2 Ar 2 Chwefror 2016 cyflwynwyd adroddiad ar waith y panel i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio a phenderfynwyd trefnu wedi hynny bod y pwyllgor yn derbyn adroddiad yn flynyddol.

3.0 CEFNDIR

- 3.1 Sefydlwyd y Panel ar 21 Tachwedd 2012 gan y Pwyllgor Sgriwtini Addysg a Hamdden. 'Roedd yn codi o argymhellion a wnaed gan Estyn ynghylch ansawdd y gwasanaethau addysg ar gyfer plant a phobl ifanc yn Ynys Môn. Nod y panel yw cynorthwyo'r Gwasanaeth Addysg i wella perfformiad ysgolion ar yr Ynys drwy gynyddu a datblygu atebolrwydd lleol am berfformiad ysgolion ac ychwanegu at wybodaeth aelodau lleol am yrwyr perfformiad allweddol a'r heriau sy'n wynebu ysgolion ar Ynys Môn.

3.2 Wrth sefydlu strwythur newydd ar gyfer pwyllgorau sgrwtini ym Mai 2013, cytunwyd y byddai aelodau o'r ddau bwyllgor sgrwtini yn parhau i wneud gwaith y panel ond bod y panel yn cael ei ddynodi'n banel canlyniadau sgrwtini parhaus. Cylch gorchwyl y panel yw:

- Monitro cynnydd ysgolion unigol;
- Dysgu o arfer da;
- Os ystyrir bod hynny'n briodol, cyflwyno argymhellion i'r Aelod Portffolio ar gyfer Dysgu a'r Pennaeth Dysgu.

3.3 Roedd yr aelodau etholedig a ganlyn yn gwasanaethu ar y panel:

- Y Cyngorydd Meirion Jones
- Y Cyngorydd Gwilym Jones
- Y Cyngorydd Alun Mummery
- Y Cyngorydd Lewis Davies
- Y Cyngorydd Richard Owain Jones
- Y Cyngorydd Dylan Rees
- Y Cyngorydd Jim Evans

3.4 Mae'r Pennaeth Dysgu a'r Uwch Reolwr Safonau Ysgol a Chynhwysiad yn cynghori'r panel ynghylch pa ysgolion y dylid eu gwahodd. Mae'r meini prawf a ddefnyddir i ddewis ysgolion yn seiliedig ar fframwaith categoreiddio ysgolion cenedlaethol, perfformiad yr ysgol ac adroddiadau Estyn. Y nod yw cael cymysgedd da o ysgolion bach, canolig, mawr a chynradd / uwchradd. Pwysleisir mai penderfyniad y panel yn unig yw pa ysgolion i'w gwahodd i ymddangos ger ei fron. Gellir gwahodd ysgolion i ailymddangos gerbron y Panel ar ddyddiad diweddarach os oes materion y mae angen rhoi sylw iddynt eto.

3.5 Yn ystod 2016 mae'r panel wedi cyfarfod ar yr achlysuron canlynol

<u>Dyddiad</u>	<u>Ysgol</u>
22 Ionawr 2016	Ysgol Llangoed
22 Ionawr 2016	Ysgol Llaingoch
11 Mawrth 2016	Ysgol Bodedern
11 Mawrth 2016	Ysgol Llanfairpwll
20 Mai 2016	Ysgol Bodorgan
20 Mai 2016	Ysgol Dwyran a Niwbwrch
8 Rhagfyr 2016	Sesiwn Gynllunio

- 3.6 Mae aelodau'r panel yn derbyn cryn dipyn o wybodaeth gyfrinachol mewn cyfarfodydd. Mae'r wybodaeth yn cynnwys data am berfformiad academiaidd a phresenoldeb, gwybodaeth am gyllid, ynghyd â gwybodaeth am faterion staffio / rheoli. Rhennir gwybodaeth mewn modd ddiogel gydag aelodau'r panel oherwydd ystyrir ei bod yn wybodaeth sensitif neu gyfrinachol ei natur. Cymerir "cofnodion" ffurfiol ym mhob pob cyfarfod ac fe'u rhennir gyda swyddogion perthnasol yn y Gwasanaeth Dysgu.
- 3.7 Gwahoddir y Pennaeth, Cadeirydd y Llywodraethwyr a'r Ymgynghorydd Gwe perthnasol (Gwasanaeth Gwella Ysgolion Rhanbarthol) i fynychu cyfarfodydd y panel i drafod safonau cyrhaeddiad, materion cynhwysiad, presenoldeb a rheoli adnoddau sy'n cynnwys agweddau ariannol a rheolaeth.

4.0 **Y PRIF NEGESEUON YN 2016**

- 4.1 Mae gan yr holl ysgolion a ymddangosodd gerbron y panelau yn 2016 eu hanes eu hunain ac maent yn amrywio o ran maint ac maent wedi eu lleoli ledled yr ynys.
- 4.2 Mae ceisio dod i gasgliad generig yn seiliedig ar yr hyn a ddysgwyd gan y cynrychiolwyr ysgolion a ymddangosodd gerbron y panel a chymhwyso'r casgliad hwnnw wedyn i holl ysgolion yr ynys yn broblemus ac yn llawn anawsterau. Wedi dweud hynny, 'roedd yn ymddangos bod rhai materion yn berthnasol i bob ysgol ar yr ynys, a byddai'n deg tynnu sylw at y pwyntiau hyn fel y prif negeseuon a nodwyd gan y panel yn ystod 2016 sef :
- Mae ysgolion yn gweithio'n dda gyda GwE ac yn canmol ansawdd y gefnogaeth a ddarperir. Roedd gan bob ysgol dystiolaeth o ddefnyddio cynlluniau datblygu / gwella i fynd i'r afael â meysydd lle 'roedd perfformiad yn wan ac i flaenoriaethu camau gweithredu i wella perfformiad.
  - Mae ysgolion yn gweithio'n dda gydag ysgolion eraill ar yr ynys er mwyn rhannu arfer da, ond mynegodd un ysgol ei bod yn siomedig gydag effeithiolrwydd y cynllun lleol.
  - O dan system codau lliw Llywodraeth Cymru ar gyfer graddio ysgolion, 'roedd rhai ysgolion mewn categori uwch nag eraill, ond mae pob un ohonynt yn ymrwymedig i wella safonau addysgol ar gyfer pob dysgwr.
  - 'Roedd cynrychiolwyr ysgolion a fynychodd y panel yn gwbl agored o ran nodi gwendidau ym mherfformiad eu hysgolion ac roeddent yn gallu rhoi eglurhad cadarn drosto e.e. cynnydd yn y niferoedd a chanddynt anghenion arbennig, disgyblion sydd â sgiliau iaith Gymraeg llai datblygedig neu swyddi gwag yr oedd angen eu llenwi.

- Cyfeiriodd ysgolion at anawsterau o ran recriwtio athrawon profiadol a phenaethiaid i lenwi swyddi gwag. Roedd gan rai ysgolion amheuan ynghylch y posibilrwydd o gyflwyno asiantaeth recriwtio genedlaethol i lenwi swyddi dros dro, tra bod eraill o'r farn nad y broses recriwtio oedd ar fai, ond mai adlewyrchiad ydyw o broblem genedlaethol yn ymwneud â'r gronfa gyfyngedig o athrawon profiadol sy'n barod i lenwi swyddi gwag dros dro a swyddi penaethiaid, yn enwedig drwy gyfrwng y Gymraeg.
- Mae gan y cymunedau feddwl mawr o'u hysgolion.
- Erys cefnogaeth i addysg grefyddol a'i phwysigrwydd o ran datblygu gwerthoedd cymdeithasol ac ymddygiadol cadarnhaol.

6.0 CAMAU NESAF

- 6.1 Ar 8 Rhagfyr, 2016 cyfarfu'r panel i gytuno ar restr o ysgolion i'w gwahodd yn ystod 2017. Roedd y panel yn awyddus i wahodd cymysgedd eang o ysgolion. Bydd yr "Uwch Reolwr Safonau Ysgolion a Chynhwysiad" yn dechrau yn ei swydd ym mis Ionawr 2017 a gwahoddir yr ysgolion a ddewiswyd i ymddangos o flaen y Panel cyn gynted â phosib ar ôl hynny.
- 6.2 Wrth i lynder ariannol effeithio mwy ar ysgolion dros yr ychydig flynyddoedd nesaf, mae'n bwysig bod y panel yn cael cyfle i ystyried pa mor effeithiol yw defnydd yr ysgolion o adnoddau a'u llwyddiant yn lleihau absenoldeb staff ac effaith negyddol absenoldeb ar safonau o ganlyniad.

Awdur: Adroddiad ar y cyd gan Delyth Molyneux (Pennaeth Gwasanaeth - Dysgu Gydol Oes) a Geraint Wyn Roberts (Swyddog Sgriwtini).

Dyddiad: 19 Ionawr, 2017